

MESTNA OBČINA NOVA GORICA
Oddelek za gospodarstvo
Trg Edvarda Kardelja 1, 5000 Nova Gorica
Tel.: 05 33 50 171, fax.: 05 30 21 233

Številka:300-01-14/2003

Datum:14.10.2003

ŽUPAN g. Mirko Brulc-tu

POROČILO O GOSPODARSKEM STANJU MESTNE OBČINE NOVA GORICA S PREDSTAVITVIJO KLJUČNIH AKTIVNOSTI, KI SE IZVAJAJO V LETU 2003

Oddelek za gospodarstvo Mestne občine Nova Gorica (v nadaljevanju MONG) pripravlja letno, v sklopu investicijskega načrtovanja, krajši pregled nekaterih kazalcev gospodarskega stanja. Letos prvič pripravlja tudi natančnejši pregled stanja gospodarstva v občini.

Oddelek bo odslej pripravljajl poročilo enkrat letno in v njem spremljal učinke izvajanja posameznih ukrepov in razvojnih projektov iz zadnjih dosegljivih podatkov (v glavnem iz podatkov preteklega leta).

Osnova za pripravo poročila je priloga s tabelarnim in grafičnim prikazom pomembnih kazalcev gospodarskega stanja občine v letu 2002 in v obdobju 2000-2002 ter primerjalno z EU, SLO ter občinami Goriške statistične regije. Od tod izhajajo ugotovitve, zapisane v prvem delu poročila. Poročilo zaključujemo s prikazom najpomembnejših aktivnosti, ki jih izvajajo v tem letu MONG , Primorski tehnološki park Nova Gorica d.o.o. Regijska razvojna agencija severne Primorske d.o.o. in drugi, za spreminjanje sedanjih neželenih razvojnih trendov.

Občina Nova Gorica v zadnjem desetletju izgublja gospodarsko moč. Svetovna recesija in predvidene gospodarske posledice vstopa v EU zahtevajo dosti bolj učinkovito gospodarstvo tako glede zanimivosti in inovativnosti izdelkov kot tudi njihove cene. Nove razmere pa ne prinašajo le konkurenco med gospodarskimi družbami. Prinašajo tudi konkurenco med regijami. Samo dvig gospodarske moči občine v povezavi z ostalimi občinami Goriške nam bo omogočil tudi enakovredno partnerstvo v sodelovanju z Južno Primorsko in čezmejno euro regijo.

I . PRILOGA

V prilogi so grafično in tabelarno prikazani sledeči statistični podatki:

- starostna struktura prebivalstva v letu 2002
- aktivno prebivalstvo po zaposlitvenem statusu v letu 2002
- število gospodarskih družb po velikosti in zaposlenih, 2001 in 2002
- družbe in samostojni podjetniki po dejavnostih v 2002

- aktivno prebivalstvo, delovno prebivalstvo in brezposelne osebe v obdobju 2001-2003
- kazalci poslovanja gospodarstva občine v obdobju 2000- 2002 z in brez HITa, primerjalno z večjimi občinami Goriške
- dodana vrednost gospodarstva občine v obdobju 2000-2002 z in brez HITa, primerjalno z večjimi občinam Goriške ter po dejavnostih
- prihodki od prodaje doma in na tujem v letu 2002, primerjalno z večjimi občinami regije
- prihodki in dodana vrednost v 2002, primerjalno EU-SLO, MONG-večje občine Goriške kot kazalec odhodkovne potratnosti
- bruto plača na zaposlenega in bruto osnova za dohodnino na prebivalca v obdobju 2000-2001, primerjalno z ostalimi občinami Goriške.

II UGOTOVITVE, KI IZHAJAJO IZ STATISTIČNIH PODATKOV V PRILOGI

Iz tabelarnega in grafičnega prikaza statističnih podatkov uradnih virov, navedenih v PRILOGI, izhajajo sledeče ugotovitve za Mestno občino Nova Gorica :

- 1) - Delež prebivalcev starosti 0-14 let se je primerjalno 1999/2002 nekoliko povečal in je nižji od deleža v Goriški regiji in Sloveniji.
 - Delež prebivalcev starosti 15-64 let se primerjalno z 1999/2002 ni bistveno spremenil in je višji od deleža v Goriški regiji in Sloveniji.
 - Delež prebivalcev starosti 65 let in več se je primerjalno z 1999/2002 nekoliko povečal in je nižji od deleža v Goriški regiji in višji od deleža v Sloveniji.
- 2) - Delež zaposlenih oseb znotraj delovno aktivnega prebivalstva je v letu 2002 90,3% in je približno enak deležu zaposlenih v Sloveniji in višji od deleža zaposlenih v Goriški regiji .
 - Znotraj delovno aktivnega prebivalstva je delež samozaposlenih- podjetnikov in oseb, ki opravljajo poklicno dejavnost 8,3 % in je višji kot v Goriški regiji in Sloveniji.
 - Znotraj delovno aktivnega prebivalstva je delež samozaposlenih-kmetovalcev 1,5 % in je nižji, kot je v Goriški regiji in Sloveniji.
 - Znotraj aktivnega prebivalstva je delež brezposelnih oseb 8,7% in je nekoliko višji kot v Goriški regiji in precej nižji kot v Sloveniji, kjer je 13,8% .
- 3) – Število vseh gospodarskih družb je že nekaj let enako.
 - Število gospodarskih družb v letu 2002 na sto prebivalcev je 2,3 in je višje kot v Goriški regiji (1,7) in Sloveniji (1,9) , vendar precej nižje kot v Provinzia di Gorizia (8,5).
 - Delež gospodarskih družb v 2002 je po dejavnostih daleč najvišji trgovini(38,42%), sledijo poslovanje z nepremičninami (23,03%), predelovalna dejavnost (16,38%), gradbeništvo (8,37%, promet in skladiščenje (4,56%), gostinstvo (3,2%) ter ostale dejavnosti s pod 2% .
 - Delež samostojnih podjetnikov v 2002 je po dejavnostih najvišji v poslovanju z nepremičninami (19,37), v gradbeništvu (17,75), trgovini (15,64%), predelovalni dejavnosti (15,48), prometu in skladiščenju (9,25%), gostinstvu (5,30%), drugod pa pod 2%.
- 4) - Registrirana brezposelnost je na dan 30.6.2003 znašala 6,8% in je bila nižja kot v občinah Tolmin in Kobarid in višja kot v ostalih občinah Goriške regije. Brezposelnost je po posameznih mesecih niha in od januarja 2001 (6,3%) postopno rahlo raste, v primerjavi s Slovenijo je bistveno nižja na dan 31.12.2001 (11,7%), kjer pa pada(na dan 30.6.2003 je 10,79%).

- Delež registrirano brezposelnih VII. In višjo stopnjo izobrazbe narašča in je na dan 31.12.2001 5,5% , na dan 30.6.2003 pa 7,2% in je na oba datuma okoli 100% višji !
- 5) - Prihodki na zaposlenega v letih 2000-2002 rastejo, vendar so v letu 2002 v primerjavi z občino Šempeter-Vrtojba, Idrija in Ajdovščina nekoliko nižji.
 - Dobiček na zaposlenega v letih 2000-2002 raste, vendar je precej nižji od dobička v občini Idrija, nekoliko nižji od dobička v občini Tolmin, nekoliko višji od dobička v občini Šempeter-Vrtojba in višji od dobička v občini Ajdovščina.
 - Dodana vrednost na zaposlenega v letih 2000 –2002 narašča in je nekoliko nižja kot v občini Idrija in višja kot v ostalih občinah.
 - Dodana vrednost je v letu 2002 po dejavnostih v % sledeča : v finančnem posredništvu 18 , oskrbi z električno energijo, vodo in plinom 13, v drugih dejavnostih 14, v gostinstvu 12, zdravstvu in socialnem varstvu 11, drugod pa pod 6.
- 6) - Delež prihodkov od prodaje doma v letu 2002 je najvišji v Ajdovščini (78,1%) in pada v Novi Gorici (70,2%), Tolminu, Idriji in Šempetru-Vrtojbi(47,4%). Delež prihodkov od prodaje v tujini v letu 2002 je najvišji v Šempetru-Vrtojbi (52,6%) in pada v Idriji, Tolminu, Novi Gorici (29,8%) in je najnižji v Ajdovščini (21,9%). Pri tem je treba opomniti, da so prihodki HITa, ki je največji slovenski izvoznik na domačem trgu, v podatkih AJPEsa, ki so bili uporabljeni, vodeni kot prihodki na domačem trgu.
- 7) Primerjava prihodkov in dodane vrednosti na zaposlenega med EU/SLO in MONG/večje občine Goriške kaže, da je Slovenija v primerjavi z EU dosti bolj odhodkovno potratna., občina Nova Gorica pa je v tem blizu Idriji in Šempetru-Vrtojba in je manj odhodkovno potratna kot Tolmin.

III. AKTIVNOSTI ZA SPREMEMBO NEGATIVNIH RAZVOJNIH TRENDOV

Gospodarsko stanje občine ni zadovoljivo, brezposelnost je za naše okolje previsoka. Zato smo v tem letu pospešeno pristopili k izvajanju prioritarnih strateških razvojnih aktivnosti. Te so :

- 1- **Razvoj intelektualnega kapitala in ponudba visoko kvalitetnih uporabnih znanj za vse strukture zaposlenih**, saj ima njihova vrednost hitre in direktne učinke na ekonomsko uspešnost.

V sklopu tega je smo nastavili projekt Središče za razvoj kompetenc in integracijo znanj Goriške, kjer gre organizacijo nekaterih vrhunskih izobraževanj v povezavi z eminentnimi tujimi inštitucijami. Rezultat izvedbe projekta bo verizno povečevanje znanj za potrebe gospodarstva celotne Goriške in širše, povečevanje kreativnosti na vseh področjih in nivojih dela in s tem povečanje gospodarske učinkovitosti in uspešnosti. Sočasno predstavlja izvedba projekta kvalitetne povezave s tujimi inštituti za upravljanje znanj, ki imajo v svetu vse večjo vlogo. Projekt ne posega na področje uradnih univerzitetnih in visokošolskih izobraževanj, ampak predstavlja njihovo dopolnitev. Obenem visoko kvalitetno dopolnjuje predvidene vsebine projekta Visokošolsko središče regije. Projekt je bil prijavljen na predrazpis strukturnih skladov EU področja inovativno okolje – vseživljenjsko izobraževanje in so ga predhodno podprle občine Severne Primorske razen Idrija in Cerklje, ki k podpisu v prvi fazi še nista bili povabljeni.

Na istem področju predrazpisa strukturnih skladov je prijavila RRA severne Primorske projekt Center za vseživljensko učenje . Gre za ustanovitev centra za povezavo in dodaten razvoj vseh aktivnosti na področju informiranja in poklicnega svetovanja, ki jih že izvajajo RRA, regijski Zavod za zaposlovanje, Sklad dela Posočje, KOPO d.o., OOO Nova Gorica, DZS in OZ za Severno Primorsko.

2- Aktivno vzpodbujanju kreativnosti, ki mora rezultirati v povečevanju inovativnih idej in izdelkov, rasti števila podjetij, v optimizacij dela in boljšem trženju izdelkov.

Na tem področju je aktiven Primorski tehnološki park (PTP), ki v letošnjem letu med drugim v okviru projekta Pro plus organizira nabor podjetniških idej. V sklopu predrazpisa strukturnih skladov za sofinanciranje EU za področja inovativno okolje-tehnološki parki in inkubatorji pa je v mapi RRA IN PRIME-inovativno okolje prijavil projekt Vzpostavitev vozlišča Tehnološki park.

V letošnjem letu je v PTP včlanjenih 13 podjetij, ki se ukvarjajo z avtomatizacijo procesov , telekomunikacijami, informacijskimi tehnologijami in informatiko, merilnimi instrumenti , senzorji in strojogradnjo.

Pred kratkim je RRA severne Primorske izdelal v lanskem letu naročen projekt Strategija gospodarskega razvoja Mestne občine Nova Gorica, ki jo bo v teh dneh v obravnavala komisija za potrditev tega projekta in bo predstavljena mestnemu svetu predvidoma na naslednji seji.

Oddelek za gospodarstvo nastavlja tudi druge naloge za spodbujanje kreativnosti za prihodnje leto.

3- Organizacija visokokvalitetnega usposabljanja in povezovanja menagementa v turizmu Goriške regije.

V sklopu tega smo nastavili projekt Razvoj igralniško-zabaviščno-športne destinacije Goriške. Projekt ponuja usposobitev in vzpostavitev kvalitetnega menagementa , ki bo znal povezati javni in privatni sektor, promovirati in tržiti turistično destinacijo Goriške z njeno naravno in kulturno–zgodovinsko dediščino, izrabiti človeške želje po doživetjih ter znanja in ustvarjalnost območja za oblikovanje novih razpoznavnih turističnih produktov intelektualnega turizma.

Projekt je bil prijavljen na predhodni razpis strukturnih skladov za sofinanciranje EU področja turizem in so ga v tej fazi podprle občine Severne Primorske razen Idrija in Cerklje, ki k temu v tej fazi še nista bili povabljeni. V tej fazi sta projekt podprla tudi HITd.d. in LTO Posočje, ki sta prijavila tudi svoja specifična projekta.

Na isti predrazpis strukturnih skladov za sofinanciranje EU so bili preko RRA severne Primorske prijavljeni tudi projekti Vabljive lepote Trnovsko-banjške planote (pripravila Mestna občina Nova Gorica), Regionalno kolesarsko omrežje v Goriške (nosilka je MONG, ki je pripravila tudi projekt za svoje območje), Kajakaški center Solkan (pripravil Kajak klub Soške elektrarne) in Sabotinska klet, enogastronomski in etnološki center (pripravil HIT d.d. Nova Gorica).

4- V zadnji četrtini leta in naslednjem letu bo še več aktivnosti posvečeno povezovanju v kmetijstvu, obrti in storitveni dejavnosti, saj se morajo še posebej kmetijska , obrtna in storitvena mala podjetja povezovati zaradi ohranjanja konkurenčnosti, z zmanjševanjem stroškov in optimizacijo dela.

5- Zagotavljanje prostorskih pogojev za razvoj podjetništva.

V prvi polovici leta smo izvedli popis potreb podjetij in samostojnih podjetnikov iz naše občine po novih poslovnih površinah. Potrebe je izkazalo 18 podjetij in 10

samostojnih podjetnikov. Oglašajo se tudi podjetja s sedežem izven naše občine, vendar je ponudba poslovnih površin v občini neugodna tako glede fizične ponudbe kot cene. Te so v naši občini dosti višje kot v sosednjih občinah in v ostali Sloveniji (razen na Koprskem).

Občina še ni odkupila deleža površin v poslovni coni Solkan, ki še niso v njeni lasti in jih še ni v celoti komunalno uredila, kar bi ji dalo možnost ponudbe pod ugodnejšimi pogoji.

V sodelovanju z občinami Severne primorske, ki načrtujejo v naslednjih letih ureditev poslovnih con, smo pripravili projekt Poslovne cone Goriške. Projekt vsebuje predlog skupnega razvoja ustreznih sistemov upravljanja in trženja prijavljenih in drugih poslovnih con regije, vsaka občina pa je v njem predstavila svoje načrtovane aktivnosti. Oddelek za infrastrukturo naše občine je v njem predvidel zelene aktivnosti v coni Solkan, Meblo zahod in Volčja draga-Bukovica. Projekt je bil prijavljen na predrazpis strukturnih skladov za sofinanciranje EU v sklopu RRA mape IN PRIME-poslovne cone.

V sklopu istega predrazpisa sofinancirana strukturnih skladov je RRA severne Primorske prijavila projekt Prestrukturiranje MMP Vrtojba, ki ga podpira tudi MONG.

6- **Zagotavljanje finančnih stimulacij za pospeševanje razvoja podjetništva.**

Oddelek za gospodarstvo je razpisal 13. junija letos subvencije za :

- programe ohranjanja in razvoja kmetijstva in gozdarstva v višini 34 mio ter za programe urejanja kmetijskih zemljišč v višini 11 mio SIT. Razpisa tečeta že več let.
- programe spodbujanja razvoja podjetništva in zaposlovanja v višini 40 mio SIT. Subvencije so razpisane prvič letos, rok prijav je bil 17.september, prispelo pa je 64 vlog. Oddelek je nudil veliko strokovno pomoč pri pripravi vlog, tako da je pričakovati zanemarljivo majhno število neustreznih vlog. Podelitev subvencij je v fazi zaključka izbora prijaviteljev, zato lahko v tem trenutku rečemo le, da gre za 15 vlog za samozaposlitev, od katerih je bilo do oddaje vloge realizirana polovica samozaposlitev, ostale naj bi bile realizirane do konca prihodnjega meseca. Dane so bile 4 vloge za subvencijo zaposlitve pripravnikov z višjo in visoko izobrazbo ter 4 vloge za zaposlitev težje zaposljivih oseb, med njimi enega delavca Iverke. Med vlogami za usposabljanje gre za običajna usposabljanja in ne posebna, visoko specialistična usposabljanja, kot smo si želeli. Prav tako je pri investicijah, kjer ni prošenj za podporo razvoju novih, inovativnih izdelkov in tehnologij.
- Javni sklad malega gospodarstva Goriške v letošnjem letu zaključuje razpis iz lanskega leta v višini 200 mio SIT za posojila in 300 mio SIT za kredite za garancijo sklada.

7- **Pomemben zadosten pogoj za razvoj gospodarstva pa je tudi ustrezen stanovanjski fond,** za katerega bo potrebno v prihodnjem letu pristopiti k novim politikam pospeševanja razvoja tega področja.

V zgornjih točkah so bili navedeni različni razvojni projekti, prijavljeni na predrazpis za sofinanciranje iz strukturnih skladov EU, zaključenem 17. septembra. Razpis bo objavljen v drugi polovici novembra in bo imel dvomesečni prijavni rok. Projekte, ki bodo prijavljeni na ta razpis, mora občina s prijavljenimi partnerji (drugimi občinami, inštitucijami ali podjetji) v celoti izvesti in financirati v obdobju 2004-2006, saj dobi v primeru potrditve projekta povračilo odobrenih sredstev v 6.-9. mesecih po predložitvi računov in poročila o zaključku

projekta. Zato se je potrebno o teh projektih opredeliti in vnesti financiranje v večletne načrte investicij in letne plane. V primerih projektov, kjer sodelujejo tudi partnerji, pa je potrebno to uskladiti tudi z njimi.

Najpomembneje je, da občina opredeli svoje strateške projekte in pristopi k njihovemu izvajanju ne glede na razpise. Če bo na razpisu pridobljeno povračilo sredstev strukturnih skladov EU, bo to zelo dobrodošlo. Vedeti pa moramo, da bo za te iste projekte, morda v razdrobljeni obliki, še dosti različnih razpisov EU in države, ki bodo procentualno ugodnejši kot ta. Razpis. Če bomo imeli projekte pripravljene in če bodo pristojne službe sposobne aktivno spremljati vse razpise in pripravljati prijave nanje, bo to najboljša aktivna in finančna spodbuda razvoju občine.

Pripravila :
Majda Metličar